

>Retouradres: EODD - Sm Scheickkazerne - Postbus 109, 3769 ZJ SOESTERBERG.

Ministerie van Defensie
Operationeel Ondersteunings
Commando land

Explosieven
Opruimingsdienst Defensie
Sm Scheickkazerne
Zeisterspoor 12
3769 AP Soesterberg

Contactpersoon
STOFF NATIONALE OPERATIES
T +31 33 4219500 (EODD alg)

Onze referentie:
2018009914
Bij beantwoording datum, onze referentie en onderwerp vermelden

Datum: 27 augustus 2018
Onderwerp: Procedure ruimen munitie WO II en geïmproviseerde explosieven (IED's)

Geachte heer/mevrouw,

Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn in Nederland miljoenen (vliegtuig)bommen, mijnen en granaten door de geallieerden en de Duitsers gebruikt in de strijd. Een deel daarvan is niet tot ontploffing gekomen en bevindt zich nog altijd in de Nederlandse bodem. Deze bodem is bestuurlijk toebedeeld aan de gemeenten in Nederland. Op het grondgebied, waar u als burgemeester verantwoordelijk bent in het kader van Openbare Orde en Veiligheid, kunnen niet ontplofte munitieresten aanwezig zijn en door werkzaamheden of anderszins zichtbaar worden. Als commandant van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) wil ik u met dit schrijven van advies voorzien hoe om te gaan met het ruimen van WOII munitie en geïmproviseerde explosieven.

Gemeenten (vanuit OOV-verantwoordelijkheid) hebben belang bij het veilig verwijderen en onschadelijk maken van explosieven. De EODD, als aangewezen instantie voor het ruimen van (geïmproviseerde) explosieven, heeft er eveneens belang bij dat dit veilig gebeurt. De EODD treedt in dit kader altijd aanvullend op, of in het verlengde van het civiele proces (onder civiel gezag, met opdracht van het civiel gezag).

De EODD verleent op jaarbasis ongeveer 2200 maal assistentie door het geven van advies en/of het ruimen van WOII-explosieven. Daarnaast wordt nog ongeveer 150 maal assistentie/advies bij het ruimen van geïmproviseerde explosieven gegeven. In het algemeen verlopen deze ruimingen zonder problemen.

Uit informatie vanuit mijn organisatie blijkt dat er soms onduidelijkheid bestaat over de te volgen procedure nadat een explosief is aangetroffen en de afgeleide verantwoordelijkheden ervan. De EODD gebruikt hiervoor de *procedure ruimen*. Aan de hand van deze procedure wil ik u graag nader informeren.

Algemeen

Vanwege de directe bedreiging en verstoring van de OOV, dienen explosieven op gemeentelijk grondgebied op een veilige en professionele wijze te worden veiliggesteld en opgeruimd.

Een aangetroffen (vermoedelijk) explosief zal door de vinder meestal telefonisch worden gemeld bij de politie. Deze zal een Explosieven Verkenner (EV) of Teamleider Explosieven en Veiligheid (TEV) ter plaatse sturen om de situatie te beoordelen.

Operationeel
Ondersteunings
Commando Land

Explosieven
OpruimingsDienst
Defensie

Datum: 27 augustus 2018

Indien het een explosief betreft zal de politie contact opnemen met het operatie centrum van de EODD:

Het operatie centrum EODD is 24/7 te bereiken op telefoonnummer:

- Conventionele explosieven   **0800-0230 494**
- Geïmproviseerde explosieven   **0800-0230 480**

Onze referentie:
2018009914

Indien een explosief wordt aangetroffen op zee of in binnenwateren, dan zal de melding verlopen via het Kustwachtcentrum (KWC) Den Helder. Het KWC zal vervolgens contact leggen met Defensie.

Indeling incidenten

Om tot een efficiënte indeling van de EOD werkzaamheden te komen is het noodzakelijk dat de EODD de incidenten indeelt in verschillende categorieën. De categorie indeling vindt plaats op grond van de gegevens uit de melding. Van belang hierbij zijn onder andere de mate van verstoring van de openbare orde en de bedreiging van de veiligheid voor personen, levende have, materieel en economische belangen. Een uitgewerkte indeling naar categorieën is opgenomen in bijlage 1, indeling incidenten naar categorie.

Uitvoering ruimopdracht

De EODD zet dagelijks ruimploegen in op diverse locaties waar gemelde explosieven zijn aangetroffen (vindplaats). Voorafgaande aan de ruiming vervoegt de ruimploeg zich bij het politiebureau, zoals opgegeven bij de melding. Vervolgens gaat de ruimploeg samen met een politiepatrouille (welke optreedt namens bevoegd gezag) naar de vindplaats. Ter plaatse zal de ruimploeg het aangetroffen explosief identificeren. Daarna zal de ploeg de ruimmethode bepalen en uiteindelijk het explosief vernietigen.

Voor vernietiging zal, door tussenkomst van de gemeente, een geschikte vernietigingslocatie moeten worden geïdentificeerd. De gemeente kent eventuele 'bijzonderheden' in het terrein immers het beste. Te denken valt hierbij aan ondergrondse infra als kabels en leidingen, de aanwezige bebouwing en mogelijk het particulier eigendom van het terrein. De ruimploeg stelt ter plaatse vast of de geïdentificeerde vernietigingslocatie geschikt is, waarbij zij tevens letten op de uitwerking van het explosief (rondvliegend materiaal dat vrij komt bij de explosie). Daarnaast stelt de ploegcommandant vast of het terrein voldoet aan de opgestelde eisen voor een vernietigingsterrein (bijlage 2, eisen vernietigings terrein).

Om te voorkomen dat de ruimploeg en de politie veel tijd verliezen met het vinden van een geschikte vernietigingslocatie, kan op voorhand een vaste vernietigingslocatie worden aangewezen. Het dient een locatie te zijn waar aangetroffen explosieven zonder grote verstoring van de OOV door de EODD vernietigd kunnen worden.

Ik wil u verzoeken een vaste vernietigingslocatie binnen uw gemeente aan te wijzen en deze bekend te stellen bij de politie en de EODD.

Onstabiele (geïmproviseerde) explosieven worden ter plaatse of als de situatie ter plaatse dit niet toelaat (leidingen, bebouwing enz.) zo dicht mogelijk bij de vindplaats vernietigd.

Neveneffecten

Bij het vernietigen van munitie met behulp van extra explosieven is het niet altijd te voorkomen dat er schade ontstaat. Dit kan variëren van een ontstane krater tot en met eventuele aangebrachte schade aan de omgeving. Daarnaast zullen er altijd restanten/residuen achterblijven, welke verontreiniging kunnen opleveren. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om de ontstane schade / verontreiniging te laten herstellen of te vergoeden.

Pas wanneer na onderzoek blijkt dat de ruimploeg bij de uitvoering van de werkzaamheden grove nalatigheid kan worden toegedicht, kan het Ministerie van Defensie aansprakelijk worden gesteld voor de ontstane schade/vervuiling.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Mochten er naar aanleiding van deze brief vragen of opmerkingen zijn, dan kunt u contact opnemen met de Stafofficier Nationale Operaties (onder 'contactpersoon' in briefhoofd).

Hoogachtend,

COMMANDANT EXPLOSIEVEN OPRUIMINGSDIENST DEFENSIE

Ministerie van Defensie

**Operationeel
Ondersteunings
Commando Land**

**Explosieven
OpruimingsDienst
Defensie**

Datum: 27 augustus 2018

Onze referentie:
2018009914

Bijlage 1, indeling incidenten naar categorie
Bijlage 2, eisen vernietigingsterrein

Bijlage 1, indeling incidenten naar categorie

Ministerie van Defensie

Voor de afhandeling van incidenten hanteert de EODD de volgende indeling:

**Operationeel
Ondersteunings
Commando Land**

Categorie A:

Deze categorie wordt toegewezen aan meldingen van explosieven die een *ernstige en onmiddellijke dreiging* vormen voor de openbare orde en de veiligheid van personen, levende have, materieel en economische belangen. Categorie A meldingen worden direct in behandeling genomen en dezelfde dag, zo spoedig mogelijk geruimd.

**Explosieven
OpruimingsDienst
Defensie**

Datum: 27 augustus 2018

Categorie B:

Deze categorie wordt toegewezen aan meldingen van explosieven die een *indirecte dreiging* vormen voor de openbare orde en veiligheid van personen, levende have, materieel en economische belangen. De ruiming van een categorie B incident mag ten hoogste worden uitgesteld tot de eerstvolgende werkdag na melding van het incident.

Onze referentie:
2018009914

Categorie C:

Deze categorie wordt toegewezen aan meldingen van explosieven die een *geringe dreiging* vormen voor de openbare orde en veiligheid van personen, levende have, materieel en economische belangen. De ruiming van een categorie C incident mag ten hoogste één kalenderweek worden uitgesteld na melding van het incident.

Categorie D:

Deze categorie wordt toegewezen aan meldingen van explosieven die op dat moment *geen gevaar* vormen voor de openbare orde en veiligheid van personen, levende have, materieel en economische belangen. De ruiming van een categorie D incident mag ten hoogste een kalendermaand worden uitgesteld na melding van het incident.

Bijlage 2, eisen vernietigingsterrein

Een vernietigingslocatie moet, indien mogelijk, aan de volgende eisen voldoen:

- Bereikbaar zijn met een voertuig;
- Geen infrastructuur of wegen binnen de uitwerkingsfeer;
- Geen brandbare vegetatie rondom het vernietigingspunt;
- Vrije ruimte met een straal van 110 meter rond het vernietigingspunt;
- Overzichtelijk;
- Beheersbaar zijn zodat derden geen toegang hebben gedurende de werkzaamheden;
- Geen ondergrondse leidingen en kabels;
- Geen hoogspanningsleidingen;
- Bij voorkeur bestaan uit zandgrond waar men tot ca. 1,50 meter diep kan graven zonder op grondwater te stuiten. Indien ingraven niet mogelijk is, dient een zanddepot te worden aangelegd, waar men met het aanwezige zand het te vernietigen explosief met minimaal 1,50 meter zand kan afdekken.

De daadwerkelijke situatie van een aangewezen vernietigingslocatie zal door de ploegcommandant van de EOD ruimploeg worden geschouwd op bruikbaarheid.

Dit is o.a. afhankelijk van de te vernietigen munitieartikel(en), toestand van de bodemstructuur en omgeving.

Voor het vernietigen van grotere munitieartikelen gelden, afhankelijk van het type munitie, andere eisen.

Ministerie van Defensie

**Operationeel
Ondersteunings
Commando Land**

**Explosieven
OpruimingsDienst
Defensie**

Datum: 27 augustus 2018

Onze referentie:
2018009914